

Geachte voorzitter en leden van de Commissie Koninkrijksrelaties,

Van het verslag van het werkbezoek van staatssecretaris Knops heb ik, woonachtig op en betrokken bij het wel en wee van Sint Eustatius, mijzelf vooral gericht op het deel dat het bezoek aan Sint Eustatius regardeert.

Er worden in het geheel geen woorden besteed aan de risicovolle entree van het bezoek (van de staatssecretaris met zijn gevolg) aan het kwetsbare eiland (risicovol met het oog op covid-19). Nu blijkt er achteraf ook niets te zijn gebeurd maar ik vergelijk dat met het rennend oversteken van een drukke snelweg als - bijvoorbeeld - de A13 tussen Den Haag en Rotterdam. Laten we veronderstellen dat de oversteker zonder kleerscheuren de overkant haalt dan is er in principe niets gebeurd. Niemand zal echter ontkennen dat het een risicovolle handeling is geweest. Wel, dat is hier ook het geval. Het verslag lezend komt het mij voor dat er eigenlijk niets is dat een dergelijk fysiek bezoek rechtvaardigt. Ook het kennismaken met de leden van de nieuwgekozen eilandsraad had natuurlijk ook uitstekend via een videoconference-meeting gekund.

Over de voortgang van de werkzaamheden lees ik van 132 (niet nader gespecificeerde) projecten die zich in een zeker stadium van gereedheid bevinden: het ene project wat verder dan het andere. Als belangstellende bewoner van Sint Eustatius ben ik eigenlijk wel benieuwd over welke projecten het nu gaat en wat zoal de knelpunten zijn. Over deze projecten wordt op het eiland namelijk in het geheel niet gecommuniceerd, althans niet in de zin dat de bevolking er iets van meekrijgt. Als ik de Kamerbrief niet zou hebben gelezen zou het helemaal langs mij heen zijn gegaan.

Procedurevergadering vaste commissie voor Koninkrijksrelaties

Deze vergadering moet nog plaatsvinden

[Bekijk dagoverzicht](#)

16 december 2020
16:30 - 17:00 uur

Zaal: Tilanuskamer
Commissie: Koninkrijksrelaties

Agendapunten

- 1 **Brievenlijst**
- 2 **Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties voor het jaar 2020 (Vijfde incidentele suppletoire begroting inzake derde tranche steunmaatregelen Curaçao en Aruba)**
Te behandelen:
 - [35641 Begroting d.d. 19 november 2020 - K.H. Ollongren, minister](#)

[Home](#) > [Governance](#) > **News**

5 news items on Governance [Show filters](#)

Sort by: **Date** / [Relevance](#)

- [Relocation of the Government main office](#)
Several government offices on St. Eustatius are being relocated in order to accommodate the return of the Island Council.
News item | 03-12-2020 | 18:58
- [Law Restoration of the provisions unanimously passed in the Senate](#)
On Tuesday July 7th, the law Restoration of the Provisions for the Administration of the Public Entity of St Eustatius was ...
News item | 09-07-2020 | 19:24

Publieke vergaderingen van de eilandsraad of van de Executive Council worden niet in brede zin aangekondigd en onderliggende documenten zijn ook nergens publiek te vinden. Ter illustratie van dit punt heb ik een tweetal foto's opgenomen.

De eerste komt u bekend voor en betreft een detail van de agenda van uw commissievergadering van 16 december 2020: compleet met onderliggende en aanklikbare documenten.

Daaronder is er een detail uit de (vernieuwde!) website van het Openbaar Lichaam Sint Eustatius. Op de nieuwspagina in het deel betreffende de 'governance' zie ik dat op 9 juli een melding is van de Herstelwetgeving die de Eerste Kamer is gepasseerd en dan is er 3 december een melding over een verhuizing van overheidskantoren. Daartussen is ogenschijnlijk niets gebeurd. Geen verkiezingen, geen installatie van de eilandsraad, geen eerste of daaropvolgende vergadering. Gewoon niets!

Bij de komst van de huidige regeringscommissaris in februari 2020 stonden transparantie van bestuur en betrokkenheid van de bevolking - volgens eigen zeggen - hoog in het vaandel. Het waren mooie woorden maar daar is het bij gebleven. Van transparantie is het (nog?) niet gekomen, getuige de illustraties hierboven en hoewel er geregeld radio-uitzendingen zijn betreffende de covid-19 ontwikkelingen zie ik dat toch niet als betrokkenheid van de bevolking: de communicatie is in zo'n uitzending - per definitie - eenzijdig gericht. Luisteren, ik zou zeggen de belangrijkste component van het communicatieproces, vindt in het geheel niet plaats. In het begin spraken wij ook nog wel eens met elkaar: hij heeft mij een betrokken bewoner genoemd en in die hoedanigheid wil hij graag met mij in contact blijven. Tegenwoordig worden mijn vragen of opmerkingen niet meer beantwoord. Wellicht een betrokken bewoner maar (positief) kritisch gestelde vragen lijken hem toch niet welgevallig.

Naast de eilandsraad was er de Maatschappelijke Adviesraad die geruisloos zou overgaan in de Burgerlijke Participatieraad maar op de een of andere - mij niet heldere - manier behoeft die overgang kennelijk eerst instemming van de eilandsraad en zolang de regeringscommissaris dat punt niet agendeert is hij er dus van verzekerd dat geen burgerlijke inmenging hem hindert in zijn enigszins autocratisch bestaan. Op een charmante wijze houdt hij telkens de boot af. Hij creëert op die manier geen vijanden, zo lijkt de strategie, en het gaat allemaal wel precies zoals hij dat wil. Of dat een goede basis van een samenwerking op de langere termijn met de bevolking in het algemeen en met de eilandsraad in het bijzonder? De tijd zal het leren...

Een voorbeeld? In mijn gesprek met hem heb ik eens mijn zorg uitgesproken over de erkenning in Europees Nederland van het CXC-diploma (CSEC) dat hier wordt behaald: het afgelopen examenjaar is het eerste cohort leerlingen geslaagd en (inmiddels gedeeltelijk) uitgevlogen. Hij - dhr. Van Rij - belooft zijn invloed aan te wenden bij de juiste Haagse functionarissen. Ik betwijfel of er een gevolg is gegeven aan deze belofte; wat ik zie is dat op dit moment - half december 2020 - het CXC-diploma nog niet eens is uitgereikt aan de examenkandidaten van het afgelopen jaar. Wellicht kan geen Nederlandse functionaris hier iets aan doen (ik weet ook niet of en hoe het ministerie van OCW met de CXC-organisatie communiceert) maar ik heb niet het idee dat door ook maar iemand op een zeker bestuurlijk niveau en met een Nederlands paspoort boos met een vuist op tafel is geslagen. Het is natuurlijk allemaal te gering om er een parlementaire enquête aan te wijden maar net als bij het onderzoek naar het functioneren van de uitvoeringsorganisaties zal wel weer niemand zich echt verantwoordelijk voelen: het ligt altijd weer aan iemand anders...

Het proefballonnetje van de ferryverbinding is - voor zover ik dat zie - geruisloos leeggelopen: ik hoor er tenminste niets meer van. Wel is enige voortgang getoond met de luchtverbindingen. Ik kan er geen ander woord voor verzinnen: heel knullig allemaal. Of juist heel geraffineerd, gericht op het mislukken ervan zonder dat enige functionaris zich aangesproken hoeft te voelen. "Ineens" is er 'per direct' een verbinding tussen Sint Eustatius en Bonaire. Vertrek- en aankomstschema's noch prijzen worden bekend gesteld en ook het maken van een reservering verloopt allemaal enigszins stroef. Logisch dus dat de bezetting van de eerste vluchten tot op heden zeer gering is en ook een te lage frequentie met te grote toestellen - die door Winair moeten worden ingehuurd (terwijl EZ Air [een BES-bedrijf] deze klus graag en waarschijnlijk concurrerend met het juiste materieel en in de juiste frequentie had kunnen klaren) - dragen allemaal niet bij tot een succesvolle introductie van deze verbinding. Het wachten is nu op het eruit trekken van de spreekwoordelijke stekker met als argument "te weinig belangstelling". Als je, zoals Winair, deze verbinding eigenlijk niet wil en de Nederlandse overheid steekt geen vinger uit om de problematiek rond de mobiliteit rond de eilanden van Caribisch

Nederland netjes op te lossen dan blijft alles bij het oude. Dat wil zeggen, via Sint Maarten vliegen tegen een te hoog tarief zoals het een monopolist betaamt. De Nederlandse overheid lijkt moeite te hebben om dit verkeer tot het openbaar vervoer te rekenen, zoals dat wel gebeurt bij het verkeer tussen het vasteland en de Waddeneilanden. Tja, het hemd is nader dan de rok.

Ik dwaal af: laat ik weer even terugkeren naar de rapportage van de staatssecretaris. Ik lees bij de vele projecten onder meer: *"Vanwege de schaarste van kwalitatief goed personeel op het eiland heeft het openbaar lichaam vooral behoefte aan projectmanagers om verschillende, vaak specialistische projecten, tot een goed einde te brengen"*. Weer een goede reden om een blik Europese Nederlanders in te vliegen die zonder benul van de Statiaanse cultuur gewoon hun Nederlandse dingetje gaan doen. Kan het niet zijn dat veel projecten gewoon te complex zijn opgezet? Kan het niet zijn dat het vereenvoudigen van veel van die projecten tot eenzelfde gewenst effect kan leiden? Aan één kant vraag ik mij af waarom alles zo nodig "Nederlands" moet worden opgelost, aan de andere kant vraag ik mij ook wel eens af waarom sommige zaken zo streng gescheiden blijven van de Europees Nederlandse wet- en regelgeving. De casus rond de overdrachtsbelasting in samenhang met de brandstofaccijns: waarom dit juist niet gewoon "Nederlands" op te lossen? Al eerder heb ik mijn onbegrip voor de aparte (en niet bepaald rechtvaardige) wijze van het heffen van inkomstenbelasting onder de parlementaire aandacht gebracht. Maar dat lijkt tot op heden allemaal als paarden mijnerzijds die geworpen worden voor de spreekwoordelijke zwijnen uwerzijds (excuses voor deze vergelijking: neemt u hem alstublieft niet al te letterlijk ;-)

Ten slotte lees ik over de kennismaking van de staatssecretaris met de nieuw geïnstalleerde leden van de eilandsraad. Ten aanzien van de PLP lees ik van een toelichting hunnerzijds over hetgeen wordt bedoeld met autonomie en over hun wens tot samenwerking met de Nederlandse regering. Ik zie de wens tot samenwerking als een uitgestoken hand die niet wordt beantwoord door de staatssecretaris anders dan een corrigerend bedoelde opmerking. Ik ben er niet bij geweest maar ik kan mij haast niet voorstellen dat "bedoelingen" door de PLP zijn toegelicht die *buiten* de wettelijke kaders zijn gelegen. Het tekent het regenteske karakter dat de Nederlandse regering ten toon spreidt: *"kleur binnen de lijntjes, verder wil ik er niets over horen"*. De zin: *"Ik maakte duidelijk dat er geen sprake kan zijn van meer autonomie dan de wet toe laat"* geeft mijns inziens bepaald geen blijk van oprechte interesse in het Statiaanse bestuur en zie ik ook niet als een tactvolle manier om de uitgestoken hand van de PLP te beantwoorden.

Wel, tot zover een beschouwing mijnerzijds. Ik hoop dat deze mag bijdragen in uw discussie in het aanstaand procedureoverleg waarbij het bezoek van de staatssecretaris aan het Caribisch deel van het Koninkrijk staat geagendeerd als punt 12 ("Verslag werkbezoek..."). Als altijd wens ik u veel wijsheid toe. Wanneer deze wijsheid gepaard gaat aan een kritische instelling moet dat mijns inziens tot een succesvol resultaat leiden.

Met vriendelijke groet,

Ir. J.H.T. (Jan) Meijer MBA,
Bellevue Road, Upper Round Hill,
Sint Eustatius, Caribisch Nederland.

Cc: Regeringscommissaris op Sint Eustatius